

19. april 2017 · cb

Ældre Sagens synspunkter vedr. høring om ugaranterede produkter

Ældre Sagen finder at det positivt, at Finanstilsynet har taget initiativ til at diskutere de problemer, som overgangen til pensionsordninger med ugaranterede ydelser rejser, både ved den nyligt afholdte konference og ved denne høring.

Det er efter vores opfattelse vigtigt, at der indføres en fælles terminologi for hele branchen om begreber som risiko og garanti, og at der arbejdes med at udvikle modeller, der – i højere grad end i dag – kan give kunderne et indtryk af ”risiko” i forbindelse med pension, og endelig at Finanstilsynet fører tilsyn med, at ”spillereglerne” bliver fulgt.

Med det nuværende lave renteniveau, og de regler, der er indført med solvens II, er det efter Ældre Sagens opfattelse ikke muligt fortsat at basere den opsparingsbaserede pension på produkter med traditionelle garantier. Hvis pensionerne med en vis sandsynlighed skal kunne sikre pensionisternes levestandard, dvs. sikre en pension, der bevarer købekraften, er det nødvendigt at acceptere pensionsprodukter, der indeholder en vis grad af risiko.

Når pensionen skal sikre pensionistens levestandard, er der imidlertid fortsat behov for en betydelig grad af stabilitet og forudsigelighed om udbetalingen, samtidig med at det er vigtigt, at købekraften bevares, især når der er tale om en livsvarig pension.

Da muligheden for at sikre en passende levestandard gennem opsparing i en pensionsordning kræver indbetaling over en længere periode, er der imidlertid også behov for en vis forudsigelighed om den fremtidige pensionsstørrelse i indbetalingsperioden, så indbetalingerne evt. kan justeres. Det tilsiger, at der skal tilstræbes en stigende grad af stabilitet om den fremtidige udbetaling frem mod den forventede pensionsalder.

Overgangen fra garanterede til ugaranterede pensioner medfører, at pensionselskaberne ikke er nødt til at føre en investeringspolitik, der er afpasset efter risikoen, for ikke at kunne opfylde garantien. Efter Ældre Sagens opfattelse vil det imidlertid være hensigtsmæssigt at indføre krav om, at pensionselskabets investeringer skal understøtte den forventning om pension, som medlemmerne er stillet i udsigt. Det gælder både med hensyn til pensionens størrelse og med hensyn til risikoen for, at pensionen nedsættes eller ikke kan følge med prisudviklingen.

Alt andet lige vil en ordning uden restriktioner kunne give det højeste forventede afkast, men da meget få forsikringskunder forstår ”risiko”, vil frit valg af risiko efter Ældre Sagens opfattelse både kunne føre til, at der tages for høj risiko i jagt på højt forventet afkast, og for lidt risiko, hvis man ud fra et ønske om at undgå tab ser bort fra risikoen for, at købekraften udhules.

Efter Ældre Sagens opfattelse bør det derfor overvejes at begrænse den risiko, der løbes i en arbejdsmarkedspensionsordning, ved altid at give medlemmet mulighed for at vælge en ordning med lav risiko, og det er afgørende for tilliden til pensionsordningerne i fremtiden, at hele branchen anvender ensartede definitioner af risiko, fx høj, mellem og lav, og at der i øvrigt i højere grad anvendes ensartede betegnelser for fx betinget garanti, hensigtserklæring ol., og der skal være krav om information, ikke kun til den enkelte kunde, men også generelt til offentligheden, som muliggør sammenligninger, og kravene bør ikke være begrænset til ”markedsrenteprodukter”, men gælde generelt for alle typer pensionsprodukter.

Finanstilsynet bør i samarbejde med branchen udforme disse standarder og føre tilsyn med, at standarderne efterleves. Det er efter Ældre Sagens opfattelse vigtigt for tilliden, at der er en offentlig myndighed, der påser, at pensionselskaberne lever op til et fælles regelsæt.

Efter Ældre Sagens opfattelse bør spørgsmålet om ugaranterede produkter ses i sammenhæng med det samlede pensionssystem, hvor pensionsopsparing og særlig opsparing i overenskomstbaserede arbejdsmarkedspensioner spiller en stigende rolle.

Når det danske pensionssystem flere gange er blevet kåret som verdens bedste, skyldes det ikke mindst, at det danske pensionssystem bygger på flere søjler, der understøtter hinanden. Derfor kan spørgsmålet om betydningen af ugaranterede pensioner ikke ses isoleret fra resten af pensionssystemet – særligt de offentlige pensioner.

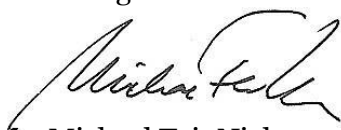
I dag giver folkepensionen med forskellige supplerende ydelser en god grunddækning, men samtidig giver modregningen af andre indkomster, fx udbetalinger fra private pensioner, anledning til et ”samspilsproblem”, der truer med at fjerne incitamentet til at indbetale til en pensionsordning for store grupper.

Den høje modregning af anden indkomst i de sociale ydelser betyder, at de økonomiske konsekvenser af fald i den private pension afbødes af højere sociale ydelser, hvilket alt andet lige reducerer problemerne ved overgang til markedsrentebaserede pensioner med svingende udbetalinger, fordi modregningen dæmper udsvingsrisikoen.

Trods denne – af mange oversete – positive egenskab ved modregningen, udgør samspillet dog et alvorligt problem, fordi det for store grupper i meget høj grad fjerner tilskyndelsen til at spare op i pensionsordninger, og dette alvorlige problem skal nødvendigvis adresseres. Hvis løsningen bl.a. består i at reducere modregningen i de sociale ydelser, sådan som Ældre Sagen har foreslået det, vil behovet for stabilitet i udbetalingen fra de private pensionsordninger yderligere forstærkes.

Efter Ældre Sagens opfattelse fører ønsket om et sammenhængende pensionssystem også til, at der bør stilles krav til arbejdsmarkedspensionsordningerne om at tilstræbe en stabil pensionsudbetaling, selv om der slet ikke – eller i langt mere begrænset omfang – gives garantier.

Venlig hilsen

Michael Teit Nielsen
Underdirektør